

**Els Regnes Hispànics Medievals i Al-Àndalus****2014/2015**

Codi: 100357

Crèdits: 6

| Titulació           | Tipus | Curs | Semestre |
|---------------------|-------|------|----------|
| 2500241 Arqueologia | OT    | 3    | 0        |
| 2500241 Arqueologia | OT    | 4    | 0        |
| 2500501 Història    | OT    | 4    | 0        |

**Professor de contacte****Utilització de llengües**

Nom: Félix Retamero Serralvo

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Correu electrònic: Felix.Retamero@uab.cat

**Prerequisits**

Els propis que marca la normativa del grau. Convé que els estudiants tinguin uns coneixements suficients d'anglès i de francès per accedir a una part de la bibliografia

**Objectius**

Aquesta assignatura suposa un aprofundiment dels grans temes plantejats en les assignatures Història Medieval, de primer curs, i La formació d'Europa i L'Època del Gòtic, de segon curs, en el context de les societats peninsulars durant l'Edat Mitjana. Els objectius principals són:

- Familiaritzar l'estudiant amb els esdeveniments i personatges més destacats de les societats medievals peninsulars
- Donar a conèixer els debats historiogràfics sobre les societats medievals peninsulars
- Explicar les claus dels desenvolupaments específics de les diferents societats peninsulars, des de la desaparició de l'Imperi romà d'Occident al segle V fins a la conquesta final d'al-Andalus al segle XV.
- Plantejar les connexions dels processos de destrucció i de formació de les societats medievals peninsulars amb el trànsit a l'època moderna.

**Competències**

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Avaluar i resoldre críticament els problemes historiogràfics propis dels estudis de la guerra.
4. Comunicar-se tant oralment com per escrit en idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
5. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
6. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
10. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

## Continguts

1. La monarquia visigoda (VI-VIII)
2. La formació i desenvolupament dels regnes i comtats del nord peninsular. El regne d'Astúries i astur-leonès; Castella; Navarra; Aragó (segles VIII-XI)
3. La conquesta del 711 i la formació d'al-Andalus. La dinastia Omeia (VIII-XI)
4. Les dinasties taifes i els almoràvits. Les conquestes més primerenques en el context de la Primera i Segona croada. segles XI-XII).
5. La dinastia almohade. Les Navas de Tolosa. Les conquestes del País Valencià, de les Illes, de Múrcia i de la Vall del Guadalquivir. La Corona d'Aragó i el Regne de Castella al segle XIII.
6. La "crisi" del segle XIV a les societats peninsulars. La Pesta Negra. La guerra a Castella i a la Corona d'Aragó.
7. L'emirat nassarita de Granada i la conquesta final.
8. Els precedents medievals de les colonitzacions modernes.

---

## Metodologia

ACTIVITAT DIRIGIDA: 47 hores

-Classes teòriques dirigides pel professor.

-Pràctiques d'aula dirigides pel professor.

ACTIVITAT SUPERVISADA: 25 hores

-Tutorització

ACTIVITAT AUTÒNOMA DE L'ESTUDIANT: 75 hores

-Estudi, recerca de recursos i elaboració de treballs

AVALUACIÓ: 3 hores

-Realització de proves escrites

---

## Activitats formatives

| Títol            | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides |       |      |                          |

|                                                      |    |      |                         |
|------------------------------------------------------|----|------|-------------------------|
| Continguts teòrics                                   | 35 | 1,4  | 1, 3, 6, 7, 9           |
| Pràctiques d'aula                                    | 12 | 0,48 | 1, 3, 4, 5, 9           |
| Tipus: Supervisades                                  |    |      |                         |
| Tutoria                                              | 25 | 1    | 1, 3, 5, 6              |
| Tipus: Autònomes                                     |    |      |                         |
| Estudi, recerca de recursos i elaboració de treballs | 75 | 3    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10 |

## Avaluació

Només es considerarà un alumne "no presentat" si ha lliurat el 40% o menys de les evidències avaluables del total de l'assignatura (és a dir, si ha fet només un examen o el treball).

Pe

Es

La còpia (internet, llibres, treballs, etc.) suposarà un zero en la qualificació de l'exercici, i perdre la possibilitat de presentar-se a la reavaluació.

Les notes inferiors a 3 sumaran 0 en el càlcul de la mitjana, la qual serà calculada sempre tenint en compte el número total d'exercicis.

No s'acceptaran treballs lliurats fora dels terminis fixats pel professor. Tampoc s'habilitaran dates d'examen personalitzades. Les situacions greus o de força major que impedeixin el lliurament d'un treball o l'assistència a un examen hauran de ser acreditades.

Reavaluació: Només seran reavaluades les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor de l'assignatura; en cap cas no es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

Només es podrà millorar la nota d'un exercici si hom ha aprovat tots els altres. Arribar el cas, la nota que es tindrà en compte en el càlcul de la mitjana serà la resultant de la reavaluació.

Les pràctiques de camp no es poden reavaluar.

Les dates de lliurament dels treballs i dels exàmens parcials seran fixades i anunciades pels professors. En canvi, la data de la reavaluació està fixada per la facultat i publicada en la pàgina web (<http://www.uab.cat/lletres/>).

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

## Activitats d'avaluació

| Títol          | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge   |
|----------------|-----|-------|------|----------------------------|
| Examen parcial | 30% | 1,5   | 0,06 | 1, 3, 4, 5, 9              |
| Examen parcial | 30% | 1,5   | 0,06 | 1, 3, 5, 9                 |
| Treball escrit | 40% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 |

## **Bibliografia**

- Arce, J., Esperando a los árabes. Los visigodos en Hispania (507-711), Marcial Pons, Madrid, 2011
- Arízaga, B et al, ed, Mundos medievales: espacios, sociedades y poder: Homenaje al profesor José Ángel García de Cortazar y Ruiz de Aguirre, 2 vols, Universidad de Cantabria-Fundación Botín, 2013
- Barceló, M., El sol que salió por Occidente, Universidad de Jaén, 1997 (edició revisada i ampliada publicada per la Universitat de València, 2010)
- M. Barrios; R. Peinado, dirs., Historia del Reino de Granada, 3 vols., Universidad de Granada, 2000.
- Fernández Conde, F.J., La España de los siglos XIII al XV, Nerea, 2004
- García Fitz, La Edad Media. Guerra e ideología, Sílex, 2003
- Guichard, P., De la expansión árabe a la Reconquista: esplendor y fragilidad de al-Andalus, El Legado Andalusí, Granada, 2002.
- Isla, A., La alta edad media. Siglos VIII-XI, Síntesis, Madrid, 2002
- Monsalvo, J.M., Atlas histórico de la España Medieval, Madrid, Síntesis, 2010
- O'Callaghan, J.F., The Last Crusade in the West. Castile and the Conquest of Granada, University of Pennsylvania Press, 2014
- Powers, J., A society organised for war. The Iberian municipal militias in the Central Middle Ages, 1000-1284, University of California Press, 1988
- Ríos Saloma, M.F., La Reconquista. Una construcción historiográfica (siglos XVI-XIX), UNAM-Marcial Pons, Madrid, 2011
- Ruiz, T., Las crisis medievales (1300-1474), Crítica, Barcelona, 2008